

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/rys-historyczny/po-1991/24095,Centralny-Osrodek-Szkolenia-Strazy-Granicznej.html>
2024-07-16, 19:53

Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Koszalinie

Ośrodek w Koszalinie jest drugą w kolejności – po kętrzyńskim CSSG – szkołą kształcąca kadry dla współczesnej Straży Granicznej. Jednostka wywodzi się z dawnego Ośrodka Szkolenia Podoficerów i Młodszych Specjalistów Łączności i Radiolokacji WOP istniejącego początkowo przy Bałtyckiej Brygadzie Wojsk Ochrony Pogranicza a później przy oddziale o tej samej nazwie. Po przekształceniu formacji w Straż Graniczną, jednostka stała się Ośrodkiem Szkolenia SG. Stawiali w nim swoje pierwsze kroki nowo przyjęci funkcjonariusze służby kandydackiej. W tym początkowym okresie Ośrodek zachowywał jeszcze swój dawny, wojskowy charakter, prowadząc trzy podstawowe kursy: łączności, radiolokacji i kutrzystów. W dyspozycji jednostki znajdowała się także strażnica szkolna w Łazach.

Zmiana struktury, etatu i nazwy zapoczątkowana została 12 marca 1992 roku. Tego dnia komendant główny Straży Granicznej zarządzeniem nr 017 rozformował Bałtycki Oddział Straży Granicznej, przekazując w podporządkowanie Morskiemu Oddziałowi SG ochraniany dotychczas odcinek granicy państwowej na środkowym wybrzeżu od Łeby do Dźwirzyna. Krótko później, zarządzenie nr 019 komendanta głównego SG z dnia 19 marca 1992 roku nakazało rozwiązać istniejący w Koszalinie Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej, powołując jednocześnie w jego miejsce Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej.

Nowo utworzona jednostka przejęła w całości obiekty po swoich poprzednikach w zabytkowych koszarach przy ulicy Marszałka Józefa Piłsudskiego w Koszalinie. Pierwszym komendantem Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej został ppłk dypl. Tadeusz FRYDRYCH.

W latach 1992-1993 Ośrodek przygotowywał funkcjonariuszy służby kandydackiej na kursach dowódców drużyn, techników i młodszych specjalistów w 28 specjalnościach (m.in. dowódca drużyny granicznej, odwodowej, kontroli ruchu granicznego, transportowej, technik łączności, operator radiolokacji, sternik okrętowy, artylerzysta okrętowy, mechanik okrętowy, kutrzysta, kierowca, kucharz, wartownik i in.).

16 kwietnia 1993 roku, decyzją nr 17, komendant główny SG płk dr Jan Wojcieszczuk nadał Ośrodkowi sztandar, który uroczystie wręczony został 19 czerwca 1993 roku. Rodzicami chrzestnymi sztandaru zostali pp. Irmína i Bogusław Polakowie.

Od listopada 1993 roku rozpoczęto w Ośrodku szkolenie poprzedzone opracowaniem nowych programów szkolenia funkcjonariuszy w służbie stałej oraz przygotowawczej – początkowo na poziomie podoficerskim, a następnie chorążych, na stanowiska w łączności, technice i zaopatrzeniu.

Przełomowym okazał się rok 1995. 8 kwietnia zainaugurowano po raz pierwszy w historii Ośrodka szkolenie funkcjonariuszy na Studium Oficerskim, które ukończyło 45 absolwentów. Od tego momentu w sposób wyjątkowy wzrosła ranga szkoły. Warto wiedzieć, iż do dnia dzisiejszego, na różnych kursach i szkoleniach specjalistycznych szkołę ukończyło prawie 50 tys. absolwentów w tym: 1500 oficerów, 3800 chorążych, 2800 podoficerów.

W drugim dziesięcioleciu istnienia Ośrodka, miało miejsce szereg ważnych wydarzeń, które wpłynęły na współczesny wizerunek szkoły, w tym także na jakość świadczonych usług. Od 2002 roku w Koszalinie organizowane są szkolenia specjalistyczne dla kadry kierowniczej i dowódczej SG. Ich ukończenie umożliwia absolwentom dalszy rozwój kariery zawodowej. Wielu z nich zajmuje dziś kluczowe stanowiska w Straży Granicznej.

2005 roku Ośrodek uzyskał certyfikat jakości ISO 9001:2001 oraz bezpieczeństwa żywności HACCP z normą DS. 3027E:2002, a w 2006 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nadał szkole imię Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. 19 marca 2007 roku, w dniu swego święta, Ośrodek otrzymał nowy sztandar, na którym widnieje imię Patrona

Szkoła była kreatorem zmian systemu szkolenia dostosowanego do standardów Unii Europejskiej, co w pełni pozwoliło na przyjęcie Polski do strefy Schengen. Minione lata przyniosły wiele przemian społecznych i ekonomicznych w kraju, które dotyczyły również Straży Granicznej i Ośrodka. Wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom, w COSSG wdrożono do systemu szkolnictwa Straży Granicznej zarządzanie w oparciu o kompetencje, co odpowiada współczesnym trendom szkolnictwa w Unii Europejskiej. W 2005 roku w Koszalinie opracowano także program pn. „Strategia zapobiegania i przeciwdziałania korupcji w Straży Granicznej” – w ramach tego projektu przeprowadzono wiele szkoleń mentorów i trenerów dla wszystkich jednostek organizacyjnych SG.

COSSG posiada znaczącą pozycję w środowisku naukowym. Misją naszego Ośrodka jest kształcenie na poziomie akademickim i podporządkowana tej misji działalność w prowadzeniu badań nad migracjami. Szkoła czynnie uczestniczy w rozmaitych konferencjach naukowych i dydaktycznych w uczelniach cywilnych, wojskowych i policji. COSSG jest też organizatorem wielu przedsięwzięć o charakterze naukowym w zakresie zarządzania i rozwoju potencjału społecznego SG oraz historii formacji granicznej. Utrzymuje stałą współpracę ze szkołami, uczelniami instytucjami naukowymi w kraju i zagranicą. Wśród najważniejszych są: Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego, Politechnika Koszalińska, Koszalińska Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych, Akademia Morska w Szczecinie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Centrum Szkolenia Sił Powietrznych w Koszalinie, Szkoła Policji w Słupsku, Szkoła

Policji w Pile, Szkoła Policji w Katowicach, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Centralny Ośrodek Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu, Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu.

Z kolei partnerami COSSG w ramach współpracy międzynarodowej są następujące szkoły:

Akademia Policji Federalnej w Lubece

Centrum Kształcenia i Doskonalenia Policji Federalnej w Neustrelitz

Wyższa i Średnia Szkoła Policji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Czeskiej w Holeszowie

Szkoła Policji Ministerstwa Spraw wewnętrznych w Pezinok

Dyrekcja Policji Federalnej w Bad Bramstedt

Centralny Ośrodek Służby Granicznej Ukrainy w Orszańcu

Ważnym jest również fakt, że kadra Centralnego Ośrodka Szkolenia Straży Granicznej aktywnie uczestniczy w projektach organizacji międzynarodowych takich jak IOM, FRONTEX czy COSPOL VOIC, a także w konferencjach, seminariach, warsztatach i spotkaniach roboczych z zakresu m.in. walki oraz zapobiegania handlowi ludźmi czy nielegalnej migracji. Od 2002 roku Ośrodek uczestniczy w polsko-niemieckim programie współpracy „Granica” a od 2006 roku w programie wsparcia ukraińskich służb ochrony granic HUREMAS I i HUREMAS II. Podobny charakter ma udział COSSG w pomocy w zwiększaniu zdolności operacyjnych ukraińskich i moldawskich służb celnych i straży granicznych w ramach misji EUBAM.

Od 2003 roku obowiązki komendanta COSSG pełni płk dypl. Przemysław SCHIELKE. Szkoła dysponuje nowoczesną bazą hotelową, posiada halę sportową z bardzo dobrze wyposażonym zapleczem i basenem. W ciągu kilku lat, dzięki unijnym dotacjom, zrewitalizowano również zabytkowy XIX wieczny kompleks budynków mieszczących Ośrodek.

COSSG znany jest także z wielu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Od początku swego istnienia patronuje Hufcowi ZHP w Sławnie, czynnie uczestniczy w edukacji patriotycznej młodzieży z pięciu koszalińskich gimnazjów w ramach zajęć z historii w Sali Tradycji Polskich Formacji Granicznych. Od 2008 roku z bazy szkoleniowo-dydaktycznej Ośrodka podczas tzw. „obozów zawodowych” korzystają uczniowie klas o profilu „Ochrona granicy państwowej” z Zespołu Szkół im. Korpusu Ochrony Pogranicza z Szydłowca. W 2010 roku podobnym patronatem objęto także Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej im. Macieja Rataja w Gościnie. Funkcjonariusze odwiedzają też często koszalińskie szkoły i przedszkola w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”.

Wyjątkowe i symboliczne znaczenie ma zapoczątkowany przed trzema laty patronat Ośrodka nad szkołą polską w Pikieliszkach na Litwie. Dzięki ofiarności wielu ludzi dobrej woli, udało się m.in. kompletnie wyposażyć szkolną pracownię komputerową. Ponadto

rocznie małym rodakom z Wileńszczyzny dostarczane są artykuły szkolne i pomoce dydaktyczne.

Dzisiejsze oblicze szkoły pod wieloma względami bardziej przypomina duże przedsiębiorstwo, dążące nie tylko do utrzymania swojej pozycji ale przede wszystkim do jej wzmocnienia i dalszego rozwoju. Szczególną uwagę zwraca się na kluczowe kategorie przyszłości w zintegrowanym systemie zarządzania granicami: różnorodność, elastyczność, adaptatywność oraz zdolność do reagowania na otoczenie i ukierunkowanie na spełnienie oczekiwań klientów Straży Granicznej. Złożoność technologiczna współczesnych systemów zarządzania granicami implikuje potrzebę posiadania wyższego poziomu wiedzy funkcjonariuszy i zaangażowania multidyscyplinarnego.

Bieżąca obserwacja zmian zachodzących w systemach szkolenia umożliwia kierownictwu ośrodka podejmowanie nowatorskich działań w zakresie ofert. Charakterystyczną cechą szkoły jest inwestowanie w kapitał ludzki Straży Granicznej. Ośrodek działając w otoczeniu opartym na wiedzy, wykorzystuje szybko narastające rezultaty w nauce, technologii, organizacji i zarządzaniu oraz w zakresie szczególnych umiejętności i dynamicznie rozwijających się kompetencji.

W dwudziestolecie istnienia formacji, Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego dobrze zasłużył sobie na miano „kuźni kadr pograniczników”.